

VAN A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK ZIJN NOG BESCHIKBAAR:

1. Drie maanden onder de Sneeuw. - 2. Zwarte Koo. - 4. D. Heks uit de Duinen. - 5. Aan de Molenbeek. - 7. Karel Cogge (De Overstroming aan den IJzer. - 9. De Jonge Vluchteling. - 13. Beter een Lap dan een Scheur. - 14. Harten van Gond. (B. Hans). - 15. Op 't Verdrongen Land van Saaftinge. - 16. De Fee van den Knieberg. - 17. De Zinneloozen te Gheel. - 18. De Hut op de Heide. - 19. Hugo Verneest. - 20. De Klok van Stuivekenskerke. - 21. De Landlooper. - 22. En toch Feest. (B. Hans). - 23. Sinterklaas in 't Verhuus. - 24. Grapjes en Vroolijke Vertellingen. - 25. De Vriezeman. - 26. Verdwaald en Terecht. (B. Hans). - 27. De Jongen van West-Roosebeke. - 28. De Jongens van den Waterkant. (B. Hans). - 29. De Kleine Smokkelaar. (A. De Cort). - 30. De Verdrongen Stad. - 31. Het Weesje van Brugge. - 32. Schoone Daden. - 33. Een plezierige Vacantie. - 34. Nog Grapjes. - 35. Het Kindje van de Zee. - 36. In de Moeren. - 38. De Vlucht in de Koffer. - 39. De Man uit den Toren. - 40. Spreekwoorden en Verhalen. - 43. De Veerman van 't Zwin. - 44. 't Grafje in de Duinen. - 46. Broederliefde (de gebroeders Van Raemdonck). - 47. Brugge en Omgeving. - 48. Eerlijk duurt het langst. - 49. De Kleine Verspieder. - 51. Een lastig Geschenk. - 52. Zonder Ouders. (B. Hans). - 53. Een Kerstfeest in Vlaanderen. - 54. Arme Bedelares. (A. De Cort). - 55. De Verloren Zoon. - 56. In 't bosch van Houthulst. - 57. Nog Gered. (B. Hans). - 58. Uit de Oude Doos. - 59. Dokter Jenner en Jenny. (J. Ten Hauvel). - 60. Moeder Ever. - 62. De Wees in Londen. - 63. Sinterklaas op de Heide. - 64. De Kinderen van den Zeeloods. (B. Hans). - 65. Bij de Boschkerels. - 66. De Kinderen van den Smokkelaar. - 68. De Landverhuizers. - 69. Leeuwte Van Damme. - 70. Van alle kanten. - 71. Nieuwsgierig Aagje. - 72. Een Moedige Kermisjongen. - 73. Trouwe Vriendschap. - 75. Aan de Kust. - 76. Het Bultje. (B. Hans). - 77. De Pastoor van Janscheure. - 78. Samen uit. - 79. De verrassing van Audenaarde. - 81. Een Pak van 't Hart. - 82. Vaderlandsche Verhalen. - 85. De Overwintering op Nova-Zembla. - 86. Hoogmoed komt voor den Val. - 89. Hoe Sinterklaas hielp. - 90. In Grooten Nood. (Annie Hans). - 91. Kerstmis aan Zee. - Toch beter Thuis. - 104. Denk aan Moeder. - 110. Robinson Crusoe. - 11. Hendrik Conscience. - 116. Een Blijde Sinterklaas-avond. - 117. Peter Joannes. (B. Steyns). - 121. Hoog Bezoek. - 122. De wonderlijke Zwaan. - 123. Uit bange Dagen. - 125. De Flinkke Baanwachster. - 126. De Kerels van Lampernisse (Zannekin). - 127. Eliza's Vlucht. - 128. De Gelaarsde Kat. - 129. De Dochter van den Blauwer. - 130. In Vacantie. - 131. Gered uit de Sneeuw. - 132. Tinneke. - 133. De Heldin van Stekens. - 134. Onrechtvaardig Gestraft. - 135. De Apostelbrokken van Rupelmonde. - 136. 't Vlienspiegel. - 137. Oom Tom. - 138. Alfreds Vacantie. - 139. Martha's Avonturen. - 140. St-Niklaas te Mechelen. - 141. Kerstavond van Bertje. - 142. Op 't Oud Kasteel. - 143. De Reis in de Wildernis. - 144. Bij de Kabouters. - 145. De Spionnen op den Toren. - 146. De Jongen van Gaver. - 147. Een jaar van Huur. - 148. De Schat in de Duinen. - 149. Oud Moederke. (C. Maerten). - 150. De Smokkelaars van de Zee. (J. Godderis). - 151. De Brand. - 152. De Schat in de Mijn. (B. Hans). - 153. Het Graf in 't Bosch. - 154. Het Berouw van den Strooper. - 155. 't Kasteel van Hoogdonck. - 156. Van de Hut naar het Paleis. - 157. De Hieldafte Mijnerker. - 158. Brave Harten (tooneelstukje). - 159. Karel de Goede. - 160. Na veel Avonturen. - 161. Gered door een aap. - 162. Jan Breydel. - 163. De Slag der Gulden Sporen. - 164. Van den dood gered. - 165. Het Bocheljongenke. (J. Melaerts). - 166. De Toovenaar. - 167. Van drie Roovers. - 168. Een jonge Held. - 169. Jacob van Artevelde. - 170. De Overwinning van Karel. - 171. Genoveva van Brabant. - 172. Een Avontuurlijke Reis. - 173. De Strijd met den Wolf. - 174. Een vreeselijke Avond. - 175. De gevluchte Slaaf. - 176. In de Vliegmaschine. — Richt U voor Kinderbibliotheek tot A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH.

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

Nr. 212.

A. HANS

BELOONDE NAASTENLIEFDE

UITGAVE A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH

Prijs 60 centiem

BELOONDE NAASTENLIEFDE

I.

— Ik hoor leven aan de deur, zei Bertha, een der dochters van weduwe Loos, de bavin der Berkenhoeve.

't Was guur weer op een Herfstavond.

De menschen van de boerderij keken verwonderd op. Arme kinderen traden binnen.

Niemand van de huisgenooten kende ze.

— Moeder doet zoo raar, zei de oudste van de kinderen. We zijn bang. Moeder wil niets meer zeggen. En ze draait zoo aardig met de oogen.

— Maar waar woont ge dan? vroeg vrouw Loos.

— In een wagen...

— O, sprak Bertha, ik heb in de boschdreef een wagen zien staan. Die is van middag aangekomen.

— En waar is uw vader? vroeg de boerin aan de oudste, die een zusje droeg.

— Ik weet het niet. Hij is al een paar weken weg.

— En wat doet ge voor werk?

— Vader is scharenslijper. Nu moesten we bedelen. Moeder zei, dat ik den wagen naar Leuven moest rijden, naar een tante. Moeder lag ziek te bed. En ze doet nu zoo raar.

Dat vertelde het oudste meisje. Ze heette Janna.

— Ik zal eens mee gaan zien, sprak Bertha Loos. De kleine kinderen moeten maar zoo lang hier blijven.

Janna vergezelde Bertha, die een goedhartig meisje was.

De boomen zwiepten in den wind. Zwarte wolken dreven aan. 't Zou wel een stormachtige nacht worden.

In de boschdreef hing reeds de duisternis.

Daar stond een oude kleine wagen. Aan den graskant graasde een ezel.

— Dat is uw wagen, hé? vroeg Bertha.

— Ja...

— We zullen eens naar moeder kijken.

Bertha stapte op het smalle trapje en duwde de half glazen deur open.

't Was donker in den wagen. Bertha zag niets, maar hoorde iemand zwaar ademen.

— Waar staat er een lampje? vroeg Bertha.

— Op het kasje, antwoordde Janna.

— Steek het eens aan.

Het kind maakte licht.

En toen schrok Bertha. Achter in den wagen, op een ellendig bed, lag de moeder van de bedelkinderen. En Bertha vreesde dat ze stervend was.

— Moeder is erg, heel erg ziek, sprak ze tot Janna.

— Vrouw, ik kom u helpen, zei ze tot de kranke.

Maar deze scheen het niet te hooren. Ze hijgde van benauwdheid.

Bertha wist eigenlijk niet, wat te beginnen. Hoe kon ze deze verlaten, stervende vrouw nog helpen?

Ze besloot om den dokter te sturen. Maar het dorp was een kwartier van hier. En ze wilde de ongelukkige niet alleen laten.

Ze legde Janna uit, hoe deze naar het dorp moest gaan.

— Vraag daar, waar de dokter woont, sprak ze. En zeg aan den dokter, dat Bertha Loos hem verzoekt in de boschdreef te komen. Onthoud goed mijn naam!

Janna vertrok. Bertha vond een emmer en ze schepte water in een nabije beek. Ze verfrischte dan het voorhoofd van de zieke.

Ze liet ook wat frissche lucht in den wagen, waar het vreeselijk bedompt was.

Hoe ellendig zag er hier alles uit! Welk een armoedig leven leidden deze menschen!

Zou de dokter nog hulp kunnen bieden?

Bertha dacht van niet. Maar ze wilde haar plicht doen en al 't mogelijke beproeven om een leven te redden of dan toch het sterven te verzachten.

Geduldig wachtte ze. En 't duurde wel een half uur, eer de dokter met Janna verscheen.

— O, 't is dan toch waar dat gij hier zit! sprak de dokter tot Bertha. 't Leek me zoo'n vreemde boodschap.

Hij boog zich over de vrouw.

— Een hevige aanval van benauwdheid, zei hij. Dit mensch heeft het erg op de borst.

— Is het dan geen sterven, dokter? vroeg Bertha.

— Neen, neen... Maar zonder goede zorgen, zou het op den duur met haar misloopen. Als we ze willen redden, kan ze niet in dezen wagen blijven in zoo'n eng hokje.

— O, dokter, ze mag bij ons gebracht worden. sprak Bertha dadelijk.

— Op uw hoeve zou de vrouw natuurlijk heel wat beter liggen, maar 't best ware ze in het gasthuis te Leuven. Daar krijgt ze juist de verpleging welke ze noodig heeft.

— Onze knecht zal inspannen en er haar heen brengen.

— O, vanavond behoeft dat niet meer. Morgen is het ook nog goed, hernam de dokter. 't Wordt nu boos weer. Ik zal thuis wat halen om de benauwdheid te verzachten. Maar er moet vanacht iemand waken. En dat meisje is nog een kind.

De dokter wees op Janna.

— Ik zal wel bij de zieke blijven, dokter, antwoordde Bertha, zonder aarzelen.

— O, dat ware edel van u.

— Maar dokter, als het nu gaat om iemands leven te redden! Kunt gij hier wat blijven, dan loop ik gauw even over en weer naar huis.

— Ja. En dat meisje kan eigenlijk de geneesmiddelen halen. Ik zal een briefje meegeven voor mijn vrouw. Dan behoef ik niet heen en terug te loopen.

Janna en Bertha vertrokken samen. Aan den hoek van de dreef, begaf Janna zich naar 't dorp en spoedde Bertha zich naar huis.

Ze vertelde het heele geval.

— Wat ge u allemaal aantrekt! bromde Pauline, haar zuster. Laat den wagen naar 't dorp rijden en dat de burgemeester zich met de kwestie bemoeit.

— Foei, hoe kunt ge zoo onbarmhartig zijn! vermaande Bertha. Die kinderen zijn in hun angst

naar ons toegelopen en nu zouden we alles op een ander schuiven!

— Er kan wel elken dag bedelvolk op de hoeve komen! snauwde Pauline. Die vuile kinderen in huis! En dat eene heeft zitten schreien, dat hooren en zien verging.

— Zoo erg was het niet, sprak nu vrouw Loos. En Bertha heeft gelijk, we moeten die arme vrouw helpen.

— Als Bertha zin heeft om den heelen nacht in dien viezen wagen te zitten, moet ze het zelf weten. Ze kan dan die kinderen meenemen. Ze zullen in den wagen toch hun stroozak hebben, bromde Pauline voort.

— Laat ze met hun oudste zusje op de voutekamer slapen! Al die kinderen in den wagen, is voor de zieke vrouw te benauwd, beweerde Bertha.

— Maar ik raak ze niet aan, verzekerde Pauline.

— Dan zal ik ze te bed brengen, sprak de moeder.

Pauline was getrouwd, en woonde met haar man en kinderen op de hoeve in; nu haar vader overleden was, hielp haar man in het bedrijf.

Victor, zoo heette haar echtgenoot, had zich voor zaken naar Antwerpen moeten begeven en zou dezen avond terug keeren.

Pauline speelde dikwijls te veel baas in huis. Dan zweeg Bertha maar, om den vrede te bewaren.

Doch nu sprak ze haar zuster tegen, uit medelijden jegens de arme schapen, die zoo schuw naar al deze vreemde menschen keken. En ze was blij, dat moeder zich ook barmhartig toonde.

— Bertha, zult ge niet bang zijn, vannacht in dien wagen? vroeg vrouw Loos.

— Wel neen, moeder! Wie zou er in de dreef komen? En dicht bij woont de brave Joos, de bezembinder. Als ik hard moes roepen, zou hij mij hooren. Maar er gebeurt hier in de streek nooit iets... Ik ben heelemaal niet bang.

— Ge lijkt wel gek! voer Pauline weer u't. De burgemeester kan voor die menschen zorgen.

— Hij woont twintig minuten ver aan de andere zijde van 't dorp, merkte Bertha op. Is het nu zoo erg een nachtje op die arme vrouw te passen? Morgen wordt ze naar Leuven gebracht.

— En wat moet er dan met die kinderen gebeuren? vroeg Pauline. Wilt ge ze hier weken houden misschien? Ons hof zou wel op een bedelaarsgesticht lijken.

— De burgemeester zal maatregelen nemen.

— Dat komt allemaal wel terecht, sprak vrouw Loos.

— We zullen hier nog plezierige dingen bele-

ven, ratelde Pauline door. Als andere zwervers hooren, hoe goed hun soort van volk hier ontvangen wordt, krijgen we veel van die gasten op ons dak!

— Pauline, wat toont ge u nu toch ongevoelig! berispte moeder haar oudste dochter. Uw man zou anders praten. En ik weet, dat ook uw hart beter is dan de taal, welke gij nu spreekt.

Bertha had het een en ander ingepakt in een mandje.

— Moeder, ik ga, zei ze. Ik zal dan het oudste meisje sturen...

— Ja, ja... En als Victor van zijn reis terug is, komt hij nog wel eens kijken.

— Neen, moeder, denk dat maar niet! zei Pauline vinnig. Victor zal veel te moe zijn om nog naar dien wagen te loopen, en spoedig te bed liggen.

Bertha vertrok, en begaf zich vlug naar den wagen.

De dokter gaf haar onderrichtingen voor den nacht. Hij vroeg ook of ze niet bang zou zijn.

— Wel neen! sprak Bertha. Dieven komen niet naar zoo'n armoedigen woonwagen... En trouwens, er wordt in onze streek niet gestolen... Ik heb mijn breiwerk mee en ook 't noodige om een kopje koffie te zetten. Er is daar een klein vuurstel, waarop ik water kan koken. De nacht zal nog gauw om zijn.

— Morgen ochtend zal ik hier bijtijds zijn. En dan kunnen we de zieke vervoeren.

— Moeder zal den knecht met den huifwagen sturen, en er een matras en kussen in leggen.

Janna verscheen nu ook met de geneesmiddelen. De dokter bereidde een drankje en goot er wat van tusschen de lippen der zieke.

Bertha bracht Janna een eindje weg...

— Kijk, ginder is het licht van ons huis, zei ze. Ga er nu heen... Ge moogt daar slapen.

— En zou moeder beter worden? vroeg het meisje.

— Ja, ja... Bid voor uw moeder. De goede God zal haar genezen...

Janna ging alleen verder. Ze was een arm, verwaarloosd kind, en ze voelde eigenlijk niet, dat ze Bertha wel eens had mogen bedanken.

Janna kwam beschroomd op de hoeve aan.

— Ha, zijt ge daar, zei vrouw Loos vriendelijk. Nu moet ge u eerst eens wasschen en de andere kleinen ook. Kom met mij mee!

Pauline keek norsch. Ze bracht haar kinderen te bed... Ze hoorde den wind door de boomen loeien.

— Victor moest gezorgd hebben al thuis te zijn. Het wordt boos weer, zei ze bij zich zelf. En hij moet een heel eind te voet gaan van de statie... 't Is een goed uur van hier...

Toen Pauline in de keuken terug keerde zaten de kinderen uit den woonwagen te eten.

Vrouw Loos vroeg het een en ander aan Janna, maar kreeg slechts halve antwoorden.

De groote klok in den hoek sloeg zeven uur.

— Victor blijft lang weg, sprak moeder.

— Als hij den trein van half zes genomen had, moest hij hier al zijn. Zeker te lang in de stad getreuzeld en dan met den trein van negen uur komen.

— Negen uur te Poelaard ..

— Ja, dat is te tien uur pas hier. Veel te laat...

— Hij had veel boodschappen.

— Hij praat overal te lang... Hij moest beter op zijn tijd passen.

Pauline was van avond in een boos humeur.

Toen de vreemde kinderen gegeten hadden, zei vrouw Loos tot Janna:

— Nu is het tijd om lekker te gaan slapen...

Ze hoopte, dat Pauline zich nu minzamer toonen en de arme dutsen naar de voutekamer brengen zou. Maar haar oudste dochter maakte er geen aanstalten toe.

Vrouw Loos leidde dan zelve de kinderen heen.

Ze bleef vrij lang weg. En toen ze weer in de keuken trad, veegde ze een traan weg.

— Er zijn toch ongelukkige menschen in de

wereld, sprak ze. Mijn hart doet pijn, als ik die bloedjes, in hun bed zag... Waar doolt hun vader?

— Die moet een laffe kerel zijn, om zoo zijn gezin in den steek te laten!

— Maar dat kunnen die schaapjes niet helpen. Ze zijn erg te beklagen. Misschien zal de burgemeester ze in een gesticht helpen.

— Daarom hadden we ze dadelijk naar het dorp moeten sturen...

— Neen, Pauline, we hebben hier een goed werk te doen.

— Goed werk, goed werk... Ieder moet voor zich zelf zorgen.

— Uw vader dacht er ook anders over. Hoeveel arme menschen heeft hij geholpen.

— Ja, maar hij werd met ondank beloond.

— Soms wel, maar dikwijls heeft hij veel plezier gehad van zijn hulp. Denk eens aan Peter Minne. Die werd overal verjaagd als werkman, omdat hij dronk. Vader wist, dat Peter in den grond toch een goed karakter had. Hij nam hem in dienst, al begon de Winter. Hij sprak veel met hem en wel zes maal haalde hij Peter uit de herberg. En de man heeft den Drank gelaten en 't is er nu een gelukkig gezin. Vrouw Minne zei me laatst nog, dat ze dat geluk aan uw vader te danken heeft. En Peter gaat elken Zaterdag uw va-

ders graf verzorgen uit dankbaarheid.

— Dat is er nu zoo eens een, moeder! Maar Flip Muinke heeft van vader geld geleend en het nooit terug gegeven.

— Ik weet, Muinke is niet eerlijk.

— En daarom zeg ik, dat ieder voor zich zelf moet zorgen.

— Als er op de wereld geen naastenliefde meer was, zou het er treurig uitzien. Ge moogt niet zelfzuchtig zijn, Pauline. Ge hebt het nu goed in uw leven... Waar ge kunt, moet ge ook minder bedeelden een handje toe steken.

— Zoo kweekt men luiards, moeder.

— Veel menschen geraken buiten eigen schuld in moeilijkheden, door ziekte of tegenslag... Christus leert ons den naaste te beminnen en barmhartig te zijn...

Pauline antwoordde daarop niet. Ze ruttelde in het vuur.

— Victor zal maar te tien uur thuis zijn, sprak ze dan. En de wind steekt nog meer op. Straks regent het misschien, dat het giet.

Ja, 't werd een storm en bij wijlen was het of het huis schudde van 't geweld daar buiten.

Pauline werd ongerust...

II.

Victor Deklerk — de man van Pauline Loos — had dien middag te Antwerpen veel boodschappen gedaan. Hij trad een herberg binnen om wat te eten. Aan een ander tafeltje zaten twee mannen. Ze leken wel vagebonden. Een van hen was toch beter gekleed. Van onder een vilten hoed golfden lange lokken.

— Dat moet een schilder zijn, dacht Victor. Maar het lijkt me toe, dat hij meer in de herbergen zit dan voor een schilderij

Hij hoorde de twee mannen praten. De schilder bleek wat dronken.

— Ja, ja, zei hij, was mijn braaf moedertje blijven leven, ik zou goed voor haar gezorgd hebben. Ik zag ze zoo gaarne. Ze is veel te vroeg gestorven. Gij hebt ze gekend, hé, Karel?

De andere zwerver knikte.

— Wilt ge haar portret eens zien? vroeg de schilder.

Hij haalde een stukje kruit uit den zak en teekende op de tafel in eenige oogenblikken een vriendelijk gelaat.

Victor keek ook eens.

— Was zij uw moeder? vroeg hij.

— Ja, antwoordde de schilder. Wat zegt ge er van?

— Ze moet een goed mensch geweest zijn!

— Goed! O, mijnheer... 't beste vrouwtje van de wereld. Ge ziet het dus ook op haar gezicht...

— Ja, ja...

— Ik wil u daarvoor trakteeren... Wie mijn moeder prijst, is mijn vriend...

— O, neen, trakteeren moet ge me niet doen, hernam Victor Deklerk haastig.

— Ik heb geld... Gisteren verdiend...

— En vandaag opdrinken... Als ik zoo'n moeder gehad had, zou ik haar nagedachtenis beter willen eeren. Gij moet een felle schilder zijn... En in plaats van te werken vrees ik dat ge uw tijd verluiert, en uw geest en uw lichaam verwoest. Ik zeg het, zooals ik het meen, omdat ik dit vriendelijk gelaat van uw moeder zie...

De schilder keek Victor wat vreemd aan.

— Ge hebt gelijk, zei hij. Ik ben een nietwaard. En moedertje heeft dikwijls om mij geweend.

— En toch volhardt ge in het kwaad.

— 't Is die vervloekte drank... En de drank is een duivel.

— Dat is waar, bekende de andere zwerver, die er ouder uit zag. Ik heb er al tegen gevochten, maar altijd weer krijgt die drankduivel me in zijn macht.

— Als ge wilt, kunt ge hem overwinnen. Vriend, gij ziet er geen stadsmensch uit, zei Victor tot den gezet van den schilder.

— Ik ben van den buiten.

— En wat doet ge in de stad?

— Niets...

— Wij loopen rond van herberg tot herberg, vertelde de schilder. Ik ben alleen op de wereld, sinds moedertje dood is, maar Karel, mijn kameraad hier, heeft vrouw en kinderen en ik heb hem van middag nog gezegd, dat hij een lafaard is, om ze in den steek te laten.

— Maar voor u is het ook laf uw kunst te verwoesten in den drank, merkte Victor op.

— Tut, tut, met mij moet niemand zich bemoeien! bromde Karel.

Hij wendde zich af en staarde voor zich.

— Waar zwerven uw arme vrouw en kinderen? vroeg Victor toch nog.

— Dat gaat u niet aan, boer!

— Deze boer zegt ons ware dingen, sprak de schilder, die niet boos werd.

Hij blikte naar 't portret en begon te weenen. Maar het waren dronkemanstranen.

Victor zette zich weer aan zijn tafeltje. Karel, de makker van den schilder, gluurde nu en dan naar hem.

Plots zei hij tot den schilder:

— Ik trek er van door!

— Dan ga ik mee!

— Neen!

— Zijn we geen vrienden meer?

— 't Is beter, dat we niet samen zwerven. De een zet den ander tot drinken aan en we zijn twee nietwaards.

Hij verliet snel de herberg.

— Nu is hij kwaad beweerde de schilder tot Victor Deklerk.

— Hij zou kwaad op zich zelf moeten zijn, om zoo zijn gezin aan zijn lot over te laten.

— Hij heeft van die vlagen. Als de drankduivel hem te pakken krijgt, loopt hij van moeder en kinderen weg...

— En waar leven zij van?

— Ik weet het niet...

— Gij hebt toch te veel verstand om zulk een bestaan te leiden. Ik zeg het u uit medelijden. Ge kunt u toch niet gelukkig gevoelen.

— 'k Weet het wel... Maar de drank, de drank...

— Dat is geen verontschuldiging. Een kloeker kerel als gij moet tegen het booze kunnen worstelen.

— Gij zijt zeker een soort van geleerde?

— Ik? Wel neen!... Ik ben landbouwer. En er is niets geleerds aan wat ik zeg. Ik bemin mijn vrouw en kind en werk met lust voor hen. En ons huis is voor mij een paleis.

Victor sprak nog even met den schilder voort. Maar te drie uur moest hij bij een notaris zijn. Hij nam dus afscheid van den schilder.

— Ik zal veel aan uw woorden peinzen, beloofde deze.

— Ge zoudt er beter naar handelen, antwoordde Victor.

Hij ging de straat op.

— 't Wordt schuw weer, mompelde hij. Toch zal ik maar den laatsten trein kunnen nemen. De eigenaar is pas om vijf uur thuis en ik moet volstrekt bij hem zijn. Pauline is echter niet alleen. En van wat regen en wind ben ik niet vervaard.

Plots zag Victor den vriend van den schilder terug. Karel kwam naar hem toe.

— Mijnheer, ge hebt gelijk, zei hij. Ik ben een lafaard. En ge hebt me gevraagd waar mijn vrouw en kinderen zwerven... Die vraag brandt nu op mijn geweten... Ze zullen ergens tusschen Aarschot en Leuven zijn... En ik ga ze opzoeken...

— Doe dat, vriend, sprak Victor hartelijk. Wil ik uw trein betalen?

— Neen, neen... ik heb nog wat geld. 't Was voor genever bestemd. Maar gij hebt me een fermien slag op mijn hart gegeven en dat doet me deugd. Ik bedank er u voor al was ik eerst kwaad.

— Ge wilt dus den trein naar Aarschot nemen?

— Ja...

— Er is er een te vijf uur...

— Dan ben ik er straks mee weg...

Karel knikte en verwijderde zich. Hij begaf zich naar het station... Op de De Keyzerlei ontmoette hij een kennis.

— Wel, Karel, wat geluk u hier tegen 't lijf te loopen! riep deze uit. Zoo te Antwerpen?

— Ja... Maar ik vertrek weer...

— Hoe laat?

— Te vijf uur.

— Maar het is nog geen drie. We zullen er eerst een pakken. Ik trakteer...

— Och, neen...

— Lust ge hem niet meer?

— De drank is slecht voor mij.

— Wat flauwe praat! Toe, vooruit... we moeten eens klappen. Ik heb u al zoo lang niet meer gezien. En wat wilt ge hier nu twee uur loopen ronddolen.

— Een glas dan...

— Ja, ja...

En de vriend, die er een ruwe gast uitzag, troonde Karel mee.

Na het eerste glas volgde een tweede, dan een derde... En te vijf uur zat Karel nog in de herberg...

Toen bleek zijn vriend plots haast te hebben. Hij vertrok.

Karel voelde zich eensklaps eenzaam... En in

den geest zag hij zijn vrouw en kinderen. Toen werd hij kwaad op zich zelf.

— Ja, ik ben een groote, gemeene lafaard, verweer hij zich zelf. En nu vertrek ik... Niemand zal me nog houden.

Lang wachtte hij in het station...

III.

Bertha Loos zat in den wagen te breien. De zieke vrouw lag veel kalmer nu en scheen ingeslapen. Het middel van den dokter hielp. Maar de kranke had niet bemerkt, dat haar kinderen weg waren en er zich een vreemde bij haar bevond.

Bertha luisterde ook naar den wind. De wagen zuchtte, maar stond toch nog stevig op de wielen.

Plots schrok Bertha. Er werd op de deur gebonsd. Deze was niet stevig gesloten en barstte open.

— Hei, wat voor volk hebben wij hier? klonk het.

Twee mannen gluurden binnen.

— Geen man in dit hok? zei er een. Zeker in het bosch wild aan het stroopen! Dan zullen we zijn terugkomst eens afwachten, en kijken hoe veel hazen en konijnen hij mee heeft.

— Rikus, ge zijt veel te haastig in uw oordeel, zei Bertha, die dadelijk gerust gesteld was,

want ze herkende twee boschwachters van het kasteel.

— Wel, Bertha Loos, zit gij hier? vroeg Rikus verbaasd. Ik hield u voor een van die zwervsters. Wilt ge nu in een wagen reizen?

Bertha vertelde, wat haar aanwezigheid hier beduidde.

— Juist haar vader zaliger, sprak de andere boschwachter, die Peter Minne heette, en van wie vrouw Loos dien avond gesproken had.

— En zijt ge niet bang? hernam Rikus.

— Waarom zou ik bang zijn? De wind maakt me niet benauwd. En de wagen staat zeer goed beschut.

— We zullen vannacht op onze ronde hier nog wel eens langs komen, beloofde Rikus.

De mannen gingen heen en Bertha deed het deurtje weer dicht. Maar een der raampjes stond op een kier, om toch frissche lucht binnen te laten.

Bertha breide voort. De zieke lag nu vrij rustig, al ademde ze nog te zwaar.

Bertha had van haar ouders zooveel liefdadigheid gezien. En zij voelde ook altijd medelijden met ongelukkigen. Ze verhief zich echter nooit op haar werken van barmhartigheid, maar bleef steeds bescheiden en nederig.

De tijd kroop traag voorbij. De wind voerde de slagen van een klok tot hier

— Tien uur op den toren van het kasteel, zei Bertha.

Ze zette nu wat koffie. Die drank zou haar verkwikken en den slaap verdrijven.

't Water zong in den wagen. De wind huilde voort. En als Bertha eens door het venstertje keek zag ze de takken van boomen en struiken in heftige beweging.

Eensklaps meende ze een ander geluid te hooren. Ze trad buiten. En ze ontroerde... Ze meende gekerm te vernemen. Of was het de wind, die floot?

Neen, het was niet de wind, maar een menschelijke stem. Er moest zeker iemand in nood verkeerren.

Bertha nam een koen besluit. Ze zou gaan kijken. Ze bond haar doek over 't hoofd. Ze moest nu de zieke wel even alleen laten... Vlug ging ze in die richting, vanwaar ze het gekerm gehoord had... En nogmaals klonk die klaagtoon...

Daar lag iemand...

— Wat hebt ge? vroeg Bertha.

Ze kreeg geen ander antwoord dan een gekreun.

't Was te donker om den gevallen te onderscheiden. Bertha zag toch, dat het een man was.

— Kunt ge niet opstaan? hernam ze.

Ze nam den ongelukkige bij den arm, doch er was in het lichaam geen beweging te krijgen.

— Waren de boschwachters nu maar in de buurt! sprak het meisje.

Luid schreeuwde ze:

— Rikus... Peter!

't Bracht de verlangde hulp niet.

— Dan moet ik gauw naar Joos, den bezembinder loopen, zei Bertha bij zich zelf.

Ze ging naar de hut. Dadelijk kon ze de bewoners — Joos en zijn vrouw Dina — wekken. Deze waren verbaasd in hun nachtrust gestoord te worden.

Bertha deelde hun mee, wat er aan de hand was.

Dina wilde omstandig weten, waarom de dochter van boerin Loos 's nachts in dien woonwagen zat.

— Onderwege zal ik het wel vertellen. Komt nu eerst mee! drong Bertha aan.

— Ik zal mijn kruiwagen halen, sprak Joos. Die man zal te zwaar zijn om hem te dragen.

Gedrieën stapten ze op. En Bertha verhaalde dan, dat ze bij een zieke vrouw waakte, die morgen naar 't gasthuis te Leuven moest.

Ze kwamen bij den gevallen, die nog kreunde en met vereende krachten, konden ze hem op den kruiwagen leggen.

Joos voerde en zijn vrouw en Bertha ondersteunden den bewusteloze.

De wagen was het dichtst bij en dus gingen

ze daarheen. 't Kostte moeite het zware lichaam binnen te sjouwen.

— O, 't is Victor, mijn schoonbroer! riep Bertha ontroerd uit. Hij is naar Antwerpen geweest en zeker met den laatsten trein terug gekeerd...

— Een tak zal hem op het hoofd gewaaid zijn, meende Joos. Kijk, bloed in zijn haar... Het is zulk geweldig weer...

— Joos, loop toch rap om den dokter! smeekte Bertha. En Dina, ga gij het thuis zeggen. Toe, helpt me... Ik zal intusschen de wonde uitwaschen.

— Zeker zullen we u helpen, verzekerde de bezembinder. Kom vrouw, geen tijd verloren!

IV.

Vrouw Loos en Pauline zaten nog op. Ze wachtten op den terugkeer van Victor.

Pauline had nu toch berouw over haar onbarmhartigheid jegens de zwerverskinderen. Ze was echter te trotsch om het aan moeder te bekennen.

't Was nu al over tien.

— Zou Victor den laatsten trein ook gemist hebben? zei Pauline angstig.

— Het is een uur gaans van de statie, kind...

— Hij kon al hier zijn...

— Met dien wind zal hij niet zoo rap stappen...

— Hij heeft den wind in den rug, moeder...

— Of de trein heeft vertraging...

— In de stad blijven zou hij niet doen. Als er maar geen ongeluk is gebeurd. 't Is te Antwerpen zoo druk met het gerij...

— Victor is voorzichtig...

— Ik ben toch bang.

Pauline luisterde of ze het hek niet hoorde piepen. Maar alleen de storm hilde om de hoeve. En in den stal knarsten kettingen waaraan het vee gebonden was. De dieren schenen ook onrustig.

Zwaar tikte de klok.

— Nu hoor ik hem, zei bavin Loos.

— Ja... en haar dochter sprong op.

Er werd op de deur geklopt. Pauline ging vlug open doen.

Maar ze zag de gedaante van een vrouw.

— Ge moet niet verschieten, klonk het. Ik ben het, Diana, de bezembinderster. Bertha heeft me gezonden. Er is iets met Victor Deklerk.

— Een ongeluk! kreet Pauline. O, is Victor dood?

— Neen, neen... Een beetje gekwetst van een tak.

— Maar waarom komt hij dan niet mee? 't Is erg, hé? hernam Pauline schreiend.

Moeder stond ook al bij haar. Dina vertelde nu, wat ze wist. Ze kon eigenlijk niets zekers over de verwonding zeggen.

— O, ik ga mee! riep Pauline uit. Het zal wel heel erg zijn...

En dadelijk vertrok ze met Dina...

Bertha was dus alleen bij de zieke vrouw en haar gewonden schoonbroer gebleven.

Ze wiesch de wonde van Victor en trachtte het bloed te stelpen met een handdoek, dien ze meegebracht had.

Even opende Victor de oogen.

— Mijn hoofd! kloeg hij.

— O, Victor... hebt ge pijn? De dokter komt dadelijk. Ge laagt in de groote dreef, zei Bertha.

Maar de gewonde scheen haar niet te verstaan. Hij sloot weer de oogen en kreunde stil.

De deur werd geopend. Bertha keek op, in de meening den dokter te zien. Maar ze schrok. Daar stond een vreemde man, met donker gelaat.

— Wat is dat hier allemaal? knorde hij.

— O, doe me geen kwaad! smeekte Bertha. Ik verpleeg een zieke vrouw. En nu is er ook iemand gewond, dien we hier gebracht hebben...

— Ge moet van mij niet bang zijn... Die zieke daar is mijn vrouw... Ik ben een ellendige lafaard...

Het was Karel, die toch te Aarschot aangeko-

men en dan den weg naar Leuven opgewandeld was En door navraag vernam hij langs waar men een ezelswagen gezien had.

Karel bekeek den gewonde.

— Het is de man uit Antwerpen! sprak hij verwonderd.

— Mijn schoonbroer, zei Bertha.

— Een braaf mensch...

— O, ja... Ge kent hem?

— Hij heeft vandaag met mij te Antwerpen gesproken.

— Ja, hij kwam van Antwerpen...

— Hij heeft me een lafaard genoemd en hij had gelijk. Hij vroeg, waar mijn vrouw en kinderen zwierven. En dat brandde op mijn hart... Toch ging ik weer drinken... Ik had hier eer kunnen zijn. Maar hoe komt gij in onzen wagen, jufvrouw? En waar zijn mijn kinderen?

Bertha vertelde het in 't kort

— O, hoe goed van u! hernam Karel ontroerd. Vreemde menschen waren beter voor mijn gezin dan ik... Ik schaam me Maar voortaan geen drank meer!

Dina en Pauline verschenen. En de jonge vrouw knielde weenend bij haar man. Dina en Bertha bemoedigden haar.

Weldra kwamen nu ook de dokter en Joos. De geneesheer onderzocht de wonde, en legde

een verband. Maar hij kon nog geen uitspraak doen. Victor zou veel rust moeten hebben.

Er werd besloten den wagen stil naar de hoeve te rijden. Pauline zat naast Victor en liet zijn hoofd op haar schoot leunen. Karel spande den ezel in. Joos en Dina keerden naar hun hut terug.

De dokter en Bertha stapten naast Karel.

— Vriend, uw vrouw moet goed verpleegd worden, anders sterft ze, zei de geneesheer tot Karel.

— Dokter, ik ben een slecht mensch, bekende de scharenslijper. 't Is al de drank. Nu en dan liep ik voor eenige weken naar de stad... Maar 't zal niet meer gebeuren.

Karel verhaalde, hoe Victor Deklerk hem door zijn vraag in 't hart gegrepen had. En door die naastenliefde van Bertha was de man nog meer getroffen geworden.

— Ik zal uw vrouw kosteloos in een hospitaal te Leuven helpen, beloofde de dokter. En als gij u dan een goed echtgenoot betoont, wordt ze voorzeker nog spoediger beter.

Victor werd te bed gebracht De dokter schreef de noodige maatregelen voor. Hij zou den volgenden morgen terug keeren Pauline waakte bij haar man en Karel bij zijn vrouw.

Bertha kon wat rust nemen. 't Zou morgen

een drukke dag worden, want ze wilde niet, dat haar zuster hoefwerk zou doen, zoo lang ze Victor moest verplegen.

's Morgens was de dokter er al vroeg. Hij gaf goede hoop.

De knecht spande den huifwagen in om de zieke vrouw naar Leuven te vervoeren. Bertha bezorgde een goede matras en dekens.

Karel vergezelde zijn vrouw. De kinderen konden tot zijn terugkeer op de hoeve blijven.

De storm was bedaard en de kleinen speelden op den boomgaard. Zoo hinderden ze Victor niet.

Pauline wist nu, hoe Bertha het gekerm van Victor gehoord had.

— O, waart ge niet in den wagen geweest, de arme Victor zou heel den nacht buiten gelegen hebben en 's morgens zeker dood geweest zijn, sprak Pauline.

— God heeft alles wel bestuurd, zei Bertha eenvoudig.

— En ik, die u thuis wilde houden en den wagen naar het dorp sturen, hernam Pauline. Ik zei gisteravond tot moeder dat ieder maar voor zich zelf moest zorgen... En nu heb ik van anderen zooveel hulp ontvangen, van Bertha en Joos en Dina, van den dokter...

Ja, Pauline had spijt over haar onbarmhartig-

heid. Ze toonde zich zeer vriendelijk jegens de kinderen uit den wagen.

Na den middag kwamen de knecht en Karel terug.

Bertha toonde Janna, hoe ze den wagen moest schoonmaken. Ze bezorgde ook wat beddegoed en linnen. En 't zag er 's avonds daar binne heel anders uit.

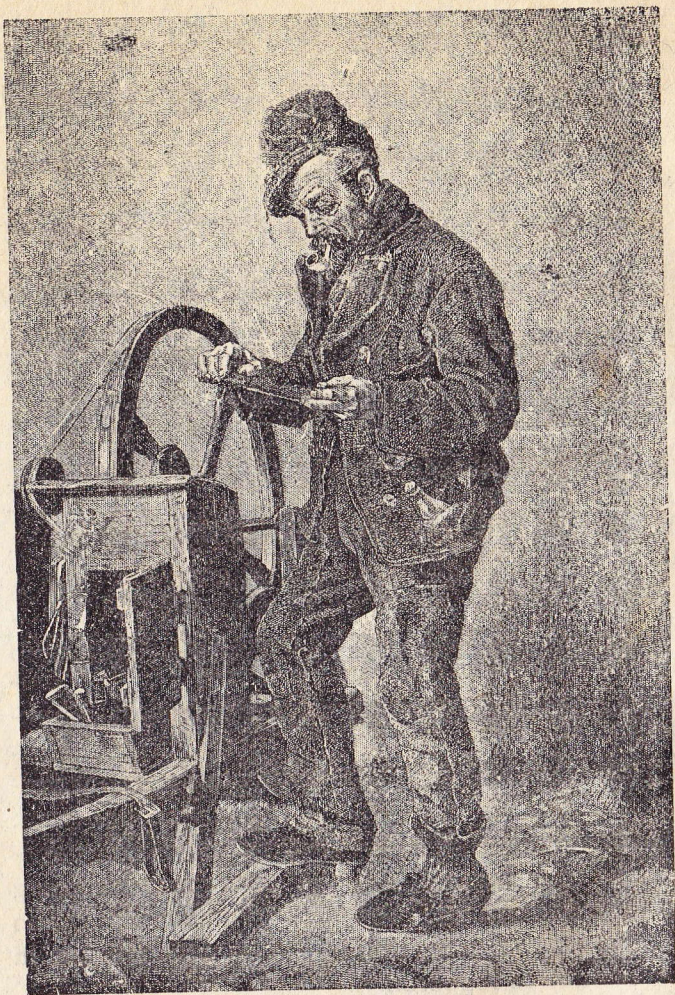
Vrouw Loos zei, dat Karel nu maar voorloopig bij de hoeve moest blijven. Janna kon er middagen voor het gezin komen halen. En Bertha zou het meisje wat huishouding leeren.

De scharenslijper was zeer dankbaar voor al die vriendelijkheid...

Victor beterde vlug. De dokter had eerst gevreesd, dat zijn hersens zouden geraakt zijn. Maar dit bleek gelukkig niet het geval.

Na een week mocht hij al weer naar buiten... En Victor had met Karel een heel gesprek. Hij beschouwde den scharenslijper als een beschermeling, dien hij op den goeden weg moest behouden.

Karel zou zich met zijn wagen te Aarschot vestigen. Zijn kinderen konden er naar school gaan. De omgeving was groot genoeg om Karel dagelijks werk te bezorgen. Als hij er 's morgens vroeg op uit trok, kon hij 's avonds terug keeren. Of zoo noodig was er gelegenheid om eens een nacht in een schuur te logeeren.

Aldus konden de kinderen een goede opvoeding krijgen en later in de stad bezigheid vinden.

Karel teekende een verbintenis geen alcohol meer te drinken.

Zijn vrouw was na eenige weken voldoende hersteld om het hospitaal te verlaten.

Het werd voor haar een ander leven. Ze kwam Bertha, vrouw Loos en Victor bedanken. En ook Pauline, die zich zoo goed voor de kinderen betoond had, na het berouw over haar onbarmhartigheid.

De familie trok naar Aarschot. En vroolijk sleep Karel scharen en messen...

Later hoorde hij eens, dat de schilder in een zinneloosengesticht zat.

En Karel dankte God en de familie van de hoeve, dat hij voor zooveel ellende bewaard was.

Zijn kinderen kregen een behoorlijke opvoeding, de woonwagen werd verkocht en de scharenslijper bezat een net huisje, met wat land, waar Janna ijverig werkte.

Nu en dan bezocht de familie de hoeve, waar ze altijd hartelijk ontvangen werd.

Na eenige jaren liet Karel het scharenslijpen staan. Door haar vlijt had Janna een zaakje opgericht. Ze kweekte en verkocht groenten. En door spaarzaamheid kon de familie nog een stuk land koopen. Er werden groenten gevraagd voor fa-

brieken, waar men ze inmaakte. Overal in 't ronde breidde zich de moesteelt uit. Karel hielp nu Janna. En ook de andere kinderen werkten mee. Zoo ging de familie flink vooruit.

De naastenliefde van Bertha en Victor en den dokter werd heerlijk beloond.

EINDE